

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 14 juli 1914 kl. 8 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för tyghantverkaren O. F. Eriksson att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

I en till riksdagen avlåten, till särskilda utskottets nr 1 förberedande behandling överlämnad proposition, nr 147, av den 12 juni 1914 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att tyghantverkaren vid Stockholms tygstation Oscar Fredrik Eriksson må, utan hinder däraf att hans anställning såsom tyghantverkare icke varit av fortlöpande beskaffenhet, för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid från och med den 30 september 1898 till och med den 3 april 1906, han innehaft sådan befattning vid Norrlands artilleriregementes tygstat.

Utredningen i ärendet innefattas uti ett av departementschefen till nämnda statsrådsprotokoll avgivet yttrande av följande lydelse:

»Avlöningsförhållandena för vid armén anställda tyghantverkare omreglerades vid 1908 års riksdag, så att dessa förmåner nu utgå med lön och dagavlönning till ett sammanlagt belopp av 1,630 kronor för år, inkvarterings- och servisbidrag enligt gällande föreskrifter samt 100 kronor årligen i ersättning för ved och lyse, varjämte tyghantverkarna hava rätt till två ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.

I underdånig skrivelse den 6 juni 1913 hemställde arméförvaltningens civila departement, efter därom gjord anhållan, att tyghantverkaren vid Stockholms tygstation Oscar Fredrik Eriksson måtte förklaras berättigad uppbära ett första ålderstillägg å lönen från och med den 1 april 1913. Rörande Erikssons tjänstgöringsförhållanden upplystes, att han den 30 september 1898 förordnats till tyghantverkare vid Norrlands artilleriregementes tygstat och tjänstgjort i denna befattning till och med den 3 april 1906, då han erhöll avsked, samt att han den 1 april 1913 ånyo förordnats till tyghantverkare, denna gång vid Stockholms tygstation. Vidare upplystes, att Eriksson under tjänstetiden förhållit sig utmärkt väl och med nit och skicklighet fullgjort sina tjänståligganden, samt att han åtnjutit tjänstledighet under sammanlagt endast 69 dagar och aldrig varit förhindrad tjänstgöra på grund av sjukdom.

Statskontoret, som den 26 september 1913 yttrade sig i ärendet, förklarade sig hysa den uppfattningen, att ålderstillägg till sin natur vore en avlöningsförmån av beskaffenhet att kunna intjänas blott genom ett fortlöpande innehavande av statstjänst; och ansåg statskontoret därför sig ej kunna tillstyrka arméförvaltningens framställning.

Utlåtande i ärendet inhämtades jämväl av regeringsrätten, vars flesta ledamöter hemställde, att Kungl. Maj:t icke måtte finna skäl bifalla framställningen, enär den i gällande stat för artilleriets tygstater för tyghantverkare upptagna förmånen av ålderstillägg efter viss tids tjänstgöring måste anses gälla allenast under förutsättning av fortlöpande tjänstgöring i statens tjänst. Två ledamöter av regeringsrätten yttrade däremot, att, som Eriksson före år 1913 fullgjort det för åtnjutande av ett ålderstillägg bestämda villkoret av fem års väl vitsordad tjänstgöring, dessa ledamöter hemställde, att civila departementets framställning måtte bifallas.

Vid ärendets föredragning den 12 augusti 1913 fann Kungl. Maj:t, på det av regeringsrättens flertal anförda skäl, arméförvaltningens framställning icke kunna bifallas.

Eriksson har nu inkommit med förnyad framställning om erhållande av ett ålderstillägg från och med den 1 april 1913. Till stöd härför har Eriksson anført, att han, såsom av vederbörligen bestyrkt tjänstförteckning framgår, varit hantverkarsoldat under en tid av 1 år 11 månader, innan han första gången förordnades till tyghantverkare, att han enligt intyg av tygmästaren i Stockholm under tiden den 12

maj 1908—den 31 mars 1913 med goda vitsord varit anställd såsom tygarbetare vid Stockholms tygstation *samt att* han, därest han alltsedan sin första anställning oavbrutet varit i tjänst, skulle i likhet med övriga därtill berättigade tyghantverkare hava erhållit ett ålders-tillägg från och med år 1909, då den nya avlöningsstaten trädde i kraft. Vidare har Eriksson uppgivit, att han enligt gällande reglementen för arméns pensionskassa och arméns nya änke- och pupillkassa måste för den tid, han varit ur tjänst, erlægga retroaktivavgifter, vilka äro så stora, att de inverka menligt på hans ekonomi.

På grund av vad Eriksson i sin nu ingivna skrivelse framhållit och då han i allt fall haft anställning såsom tyghantverkare under längre tid än den för rätt till ålderstillägg föreskrivna samt under sin anställning på ett förtjänstfullt sätt skött sina åligganden, har *arméförvaltningens artilleridepartement* i underdånig skrivelse den 22 januari 1914 ansett sig böra tillstyrka, att ifrågavarande förmån tilldelas Eriksson utan hinder av det avbrott i anställningstiden, som ägt rum. Artilleridepartementet har fördenskull hemställt, att proposition måtte avlåtas till riksdagen om tilldelande av ett första ålderstillägg å 150 kronor åt Eriksson från och med den 1 april 1913.

Statskontoret har den 6 juni 1914 avgivit yttrande i ärendet. Med avseende å det nu upplysta förhållandet, att Eriksson under större delen av tiden från den 3 april 1906, då han erhöll avsked från sin befattning som tyghantverkare, och till den 1 april 1913, då han å nyo antogs till tyghantverkare, varit anställd som tygarbetare i statens tjänst, har statskontoret i berörda yttrande tillstyrkt, att Kungl. Maj:t täcktes i proposition föreslå riksdagen medgiva, att Eriksson, utan hinder därav, att hans anställning såsom tyghantverkare icke varit av fortlöpande beskaffenhet, måtte få för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid från och med den 30 september 1898 till och med den 3 april 1906, han innehåft sådan befattning vid Norrlands artilleriregementes tygstat.

På grund av vad i ärendet numera blivit upplyst, synas giltiga skäl i föreliggande fall förefinnas för ett undantag från den allmänna principen, att ålderstillägg kan intjänas endast genom fortlöpande tjänstgöring i statens tjänst.»

Då utskottet icke haft något att erinra mot förevarande framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att tyghantverkaren vid Stockholms tygstation Oscar Fredrik Eriksson må, utan hinder därav att hans anställning såsom tyghantverkare icke varit av fortlöpande beskaffenhet, för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid från och med den 30 september 1898 till och med den 3 april 1906, han innehåft sådan befattning vid Norrlands artilleriregementes tygstat.

Stockholm den 14 juli 1914.

På utskottets vägnar:

KARL STAAFF.
